

**Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 82 hallituksen esityksen
johdosta laiksi veronkantolain muuttamisesta**

Eduskunta on 2 päivänä lokakuuta 1992 lähettänyt valtiovarainvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi edellä tarkoitettun hallituksen esityksen n:o 209.

Valiokunta on käsitellyt tässä yhteydessä eduskunnan valiokuntaan 23 päivänä lokakuuta 1992 valmistelevasti käsiteltäväksi lähettämän ed. Rönnholmin ym. lakialoitteen n:o 37 laiksi veronkantolain muuttamisesta.

Hallitus ehdottaa, että vuoden 1993 alusta toteutettaisiin tuloverouudistus, jonka keskeisenä sisältönä on pääomatulojen verotuksen eriyttäminen ansiotulojen verottamisesta. Uudistuksen toteuttamista tarkoittavat lakiehdotukset sisältyvät hallituksen esityksiin n:ot 200—209. Valiokunta on käsitellyt nämä esitykset samanaikaisesti ja siten myös kuullut niistä asiantuntijoita samanaikaisesti. Lisäksi verouudistukseen liittyy myöhemmin erikseen annettu ennakko-perintälain muuttamista tarkoittava hallituksen esitys n:o 244, joka on käsitelty näistä esityksistä erillisenä.

Valtiovarainvaliokunnan asettamassa verojaostossa, joka on valmistellut käsiteltävänä olevaa hallituksen esitystä koskevan mietinnön valiokuntaa varten, kuullut asiantuntijat on lueteltu hallituksen esityksestä n:o 200 annetussa mietinnössä n:o 74.

Pääomatuloista ja yhteisöjen tuloista suoritetaan voimassa olevien säännösten mukaan sekä valtion- että kunnallisveroa. Kunnallisveroa suoritetaan kiinteistötulosta kiinteistön sijaintikunnalle sekä liike- ja ammattitulosta sille kunnalle, jossa elinkeinoa harjoitetaan kiinteästä toimipaikasta. Henkilökohtaisesta tulosta vero suoritetaan verovelvollisen kotikunnalle.

Hallitus ehdottaa, että veronkantolakiin lisättäisiin säännökset siitä, miten pääomatulojen ja yritysverotuksen uudistuksessa yhteisöjen verotulot tilitetään veronsaajaryhmille eli valtiolle, kunnille ja seurakunnille. Lisäksi ehdotetaan säädettäväksi, miten yhteisöjen verotulot jaetaan ja tilitetään yksittäisille kunnille ja seurakunnille. Tavoitteena jakoperusteita määrättäessä on, etteivät yksittäisen kunnan ja seura-

kunnan osuudet verotuloista uudistuksen johdosta muutu.

Lakialoitteeseen n:o 37 sisältyvässä lakiehdotuksessa ehdotetaan, että vahvistettaessa osuutta vuodelle 1993 laskentaperusteena käytetään hallituksen esityksestä poiketen vuosina 1987—1991 eikä vain vuodelta 1991 toimitetuissa kunnallisverotuksissa yhteisöjen kiinteistö-, liike- ja henkilökohtaisesta tulosta pantujen äyrien perusteella laskettavia veroja. Niin ikään aloitteessa ehdotetaan, että vahvistettaessa vuodesta 1994 alkaen käytettävää kunnan ja seurakunnan osuutta laskentaperusteena käytetään vuosina 1987—1992 eikä vain vuosilta 1991 ja 1992 toimitettujen verotusten tietoja.

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää lakiehdotusta tarpeellisenä ja puoltaa sen hyväksymistä.

Valiokunta toteaa, että pääomaverouudistus voi vaikuttaa eri tavalla yksittäisiin kuntiin ja uudistuksen vaikutukset voivat vaihdella kunnittain huomattavasti. Monien kuntien kannalta ongelmana voi olla se, että vuodesta 1994 alkaen yhteisövero-osuuden jakosuhteet perustuvat vain verovuosien 1991 ja 1992 tietoihin. Valiokunta katsoo, että yksittäisten ongelmakuntien asemaa veronsaajina tulee seurata ja tarvittaessa ryhtyä korjaaviin toimenpiteisiin.

Valiokunta edellyttää, että hallitus erikseen selvittää mahdollisuudet käyttää useampaa vuotta yhteisövero-osuuden jakosuhteen perustana.

Käsittelemänsä aloitteen suhteen valiokunta on asettunut kielteiselle kannalle.

Valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

että hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana.

Samalla valiokunta ehdottaa,

että lakialoitteeseen n:o 37 sisältyvä lakiehdotus hylättäisiin.

Helsingissä 9 päivänä joulukuuta 1992

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Mattila, varapuheenjohtaja Luttinen, jäsenet Heikkinen, Härmäläinen, Laaksonen, Lahti-Nuuttila, Louvo,

Luukkainen, Malm, Ryyänen, Savolainen, Tiuri, Turunen ja Vihriälä sekä varajäsenet Apukka, Backman, Lahtinen, Linnainmaa, Pelttari ja Savela.

Vastalause

Jo pitkään on todettu yleiseksi epäkohdaksi, että yritykset ja yhteisöt joutuvat maksamaan kirkollisveroa, ja sitä on kritisoitu jo vuosia. Hallituksen esitys kuitenkin säilyttää nykyisen käytännön perusteluilla. Kirkollisvero on luonteeltaan eräänlainen jäsenmaksu, jota vastaan kirkon jäsenet saavat tiettyjä kirkollisia tai lähinnä henkikirjoitukseen liittyviä hallinnollisia palveluja. Yritykset ja yhteisöt eivät voi olla kirkon jäseniä eikä kirkko tarjoa yrityspalveluja. Näin ollen tulisi yhteisöjen velvollisuus maksaa kirkollisveroa poistaa.

Lakiteknisesti tämä vaatii muutoksia paitsi tuloverolakiin myös veronkantolakiin.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että Eduskunta hyväksyisi mietintöön sisältyvän lakiehdotuksen 12 a, 12 c, 12 d ja 12 g §:n näin kuuluvina ja muilta osin mietinnön mukaisena:

12 a §

Tuloverolain (/) 3 §:ssä tarkoitettujen yhteisöjen ja 5 §:ssä tarkoitettujen yhteisetuukien suorittama tulovero, ennakko, ennakon täydennysmaksu ja täydennysvero (*yhteisövero*) tilitetään valtiolle ja kunnille (*poist.*) tämän luvun säännösten mukaisesti.

12 c §

Valtion yhteisövero-osuus on 53 prosenttia ja kuntien osuus 47 prosenttia (*poist.*) kaikille näille veronsaajille tilitettävästä yhteisöveron kertymästä. (*Poist.*)

(2 mom. kuten valiokunnan mietinnössä)

12 d §

Valtionvarainministeriö vahvistaa *kunnan osuuden* kuntien yhteisöverosta (*poist.*) kuulutuaan kuntien keskusjärjestöjä (*poist.*).

Kunnan osuus määrätään suhteellisenä osuutena kuntien 3 ja 4 momentissa säädettyjen laskentaperusteiden mukaisten verovuoden äyrin hinnoilla veroksi muunnettujen osuuksien yhteismäärästä. (*Poist.*) Laskentaperusteiden nojalla negatiiviseksi muodostuvaa kunnan (*poist.*) osuutta ei oteta huomioon laskettaessa kunnan (*poist.*) 1 momentin mukaista osuutta.

(3 mom. kuten valiokunnan mietinnössä)

Kunnan (*poist.*) osuutta määrättäessä 3 momentissa tarkoitettuina tuloina otetaan huomioon metsätalouden puhdas tulo kokonaisuudessaan, korko- ja vuokratulot sekä osingon, jaettavan yritystulon, yhtymän osakkaan tulo-osuuden ja porotalouden tulon pääomatulo-osuus. Vähennyksistä otetaan huomioon korkovähennys ja alijäämähyvitys, omaisuustulovähennys sekä kunnallisveron eläketulovähennys.

(5 mom. kuten valiokunnan mietinnössä)

12 g §

Kunnan (*poist.*) osuudet säännönmukaisessa lopullisessa verotuksessa vahvistetusta yhteisöjen tuloverosta muunnetaan veroäyreiksi soveltamalla kunkin kunnan (*poist.*) verovuoden äyrinhintaa.

Helsingissä 9 päivänä joulukuuta 1992

Hannele Luukkainen